

måal for hele Sandflugtsvæſenets Beſtyrelſe at bringe Lodderne i en ſaadan Tilſtand, at det kan være tillalende for Kliteierne ſelv at komme i Beſiddelſe af dem, og at blive ſelvræedende over dem; derſom Kliteierne ved en ſaadan Tillabelſe kunne faae Afgang til at vinterfodre deres Faar i Klitterne, da tabes jo imidlertid derved meget Opfordringen for dem til at forlange ſig Lodderne udlagte til egen Diſpoſition, og jeg troer, at man alſaa ved denne Tilſpøining paa en Maade vil komme til at modvirke Overgangen af Klitterne til privat Fredning. Man har ſtøttet denne Tilſpøining med, at den ſkulde indeholde en Hjælp for Kliteierne, der blive stærkt bebyrdede ved, hvad der paalægges dem ved Lovforſlaget, og ſom man derfor har troet herigjennem at kunne give en lille Lempelſe. Jeg har ſelv været meget ſtemt for ſaa meget ſom muligt at undgaae en stærk Bebyrdeſe for Kliteierne, og jeg har i et tidligere Endringsforſlag her i Thinget gjort et Forſøg i denne Retning ved at foreſlaae, at den Deel af Afgifterne, der bliver lagt paa Communen og Kliteierne tilſammen, ſkulde falde med en ringere Deel paa Kliteierne end paa Communen. Jeg vilde heller ikke have haft Noget at erindre imod, om den høitærede Miniſter havde troet at kunne gaae ind paa den Lempelſe, der blev vedtagen ved 2den Behandling i Folkethinget, om en Reſtættelſe af Communens og Kliteiernes Bidrag ligeoverfor Amtsrepartitionſfonden, fordi det vilde været en directe Lempelſe. En ſaadan indirecte Lempelſe ſom den, der her er Tale om, finder jeg derimod ikke, at der er nogen Opfordring til at lægge Vægt paa. Det er ingen Lempelſe, der vil tilfalde Kliteierne i Almindelighed, men det er en aldeles tilfældig Lempelſe, der kun vil tilfalde enkelte Kliteiere, hvis Lodder ere ſaaledes beliggende, at man troede at kunne indrømme dem den. Dette har i det Væſentligſte været de Betragtninger, der have gjort, at jeg har troet ved et Endringsforſlag at burde forandle denne Sag forelagt til Afgjørelſe for Thinget og at henſtille til det, om det maatte finde, at der bør lægges en ſaadan Vægt paa dem, at det af Henſyn dertil vil vedtage Endringsforſlaget. Jeg har ikke overſeet det Stadium, hvorpaa Sagen nu befinder ſig, men jeg

har alligevel troet at burde frigjøre mig for ethvert Anſvar, ved at vække Opmærkſomheden for Sagen og ved at anføre de Grunde, der talte imod den ſtete Tilføiſelſe.

**Indenrigsminiſteren:** Den ærede Landſttingsmand, ſom har været med at ſtille det foreliggende Endringsforſlag, udtalte nys, at han ikke bristede ſig til med Beſtemthed at ſige, at Græsningen af Faar i Klitterne ubetinget er ſkadelig; men det er jo ſienſhylligt, at en Erfaring derom ikke kan indvindes, naar det er abſolut forbudt, at Faarene overhovedet maade komme i Klitterne. Det forekommer mig, at man, derſom man anſeer det for tvivlsomt, om Græsningen af Faar i Klitterne paa den angivne Tid er ſkadelig eller ikke, netop maa gaae ind paa den Tilſpøining, ſom Folkethinget har indſat i Lovforſlagets § 19, thi det er den eneſte Maade, hvorpaa man kan vinde nogen Erfaring om denne Sag. Naar den ærede Landſttingsmand anførte, at Tilbøieligheden hos Lodſeierne til at overtage de fredede Sandflugtsſtrækninger til egen Vedligeholdelſe vilde blive mindre, naar man aabnede dem Afgang til dog ogſaa uden det at faae nogen Nytte af deres Klitlodder, da er det vel ganſke viſt, at Opfordringen for Lodſeierne til ſelv at ſøge at faae ſig Sandklitlodderne overdragne vil blive mindre, men Afgangen til at flyde Klitlodderne over paa Lodſeierne efter § 3, 2det Stykke, vil derimod blive det ſamme. Det vil jo nemlig ikke være undgaaet den ærede Landſttingsmands Opmærkſomhed, at der i Lovforſlaget er to Beſtemmelſer om en ſaadan Overgang af Klitlodderne, den ene, at det Offentlige gjennem Sandflugtscommiſſionen kan beſtemme, at en Lod, ſom ikke længer trænger til at fredes, af det Offentlige ſkal overbrages til Lodſeieren, hvad enten han vil eller ikke, og den anden, at en Lodſeier, ſom ynſter at faae ſig ſin Klit overladt, kan faae den overdragen til ſig, ſelv om den ikke er fredet, naar blot ſamtlige Forhold og deriblandt Eierens Perſonlighed ikke lægge Hindring i Veien derfor. Den ærede Landſttingsmand har nu fuldkommen Ret i, at Opfordringen for den Enkelte til ſelv at overtage ſin ikke dæmpede Klit vil blive mindre ved den i § 19